

Бахмет М. Ю. Роль інформаційно-комунікаційних технологій в організації навчально-комунікативної взаємодії в процесі підготовки сучасного фахівця / М. Ю. Бахмет // Слобожанська бесіда – 11. Лінгвістика тексту і вивчення української ментальності: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції. – Старобільськ ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка». – 2018. – 112 с. – С. 5-8

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО- КОМУНІКАТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ

М. Ю. Бахмет

Лисичанський педагогічний коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка

У статті обґрунтовано роль інформаційно-комунікаційних технологій в процесі підготовки сучасного фахівця, розкрито можливість застосування новітніх технологій в освітньому процесі, виокремлено переваги використання SMART-технологій в процесі навчання іноземної мови.

Ключові слова: інформаційно-комунікаційні технології, навчально-комунікативна взаємодія.

В умовах глобалізації світового господарства змінюються тенденції в організації сучасного освітнього процесу: інформатизованість, знання іноземних мов, гуманізація та демократизація, гнучкість, сформованість критичного мислення виступають провідними чинниками задля забезпечення якісної підготовки майбутніх фахівців до ефективної реалізації власного творчого потенціалу на ринку праці в умовах жорсткої конкурентоспроможності.

Процес глобалізації передбачає тісну взаємодію та співпрацю між представниками різних культур та націй, і тому ключовим завданням вищої школи є підготовка студентів до

вимог сучасного життя та здійснення професійної діяльності в умовах інформаційного суспільства із використанням всіх його можливостей.

Життя в інформаційному суспільстві вимагає в якості домінуючого виду діяльності в сфері суспільного виробництва збирання, нагромадження, продукування, оброблення, зберігання, передавання та використання інформації. Таким чином інформатизація проникає в усі сфери життєдіяльності, в тому числі і в освітній процес. Інформатизація освіти спрямовується на формування та розвиток інтелектуального потенціалу нації, удосконалення форм і змісту навчального процесу, впровадження комп'ютерних методів навчання та тестування, що надає можливість вирішувати проблеми освіти на вищому рівні з урахуванням світових вимог [4].

Сьогодні будь-який викладач має в своєму розпорядженні численні можливості застосування засобів ІКТ в освітньому процесі – це, безумовно, можливості мережі Інтернет, електронні підручники, словники, довідники, презентації, програми для обробки інформації.

Одним із важливих напрямків розвитку інформатизації освіти є новітні комп'ютерні технології – SMART-технології (тобто «розумні» технології). Інтерактивність, інтенсифікація процесу навчання, зворотний зв'язок – помітні переваги цих технологій. Серед них можна виокремити наступні: освітні платформи, чати, форуми, блоги, вебінари, аудіо- та відеоподкасти та ін. Ці технології дають змогу актуалізувати зміст освіти, забезпечують швидкий обмін інформацією між учасниками освітнього процесу. При цьому викладач не лише навчає, розвиває та виховує студента, а й отримує потужний стимул для самоосвіти, професійного зростання та творчого розвитку [1]. В таких умовах найбільш ефективним є розвиток комунікаційної компетенції студентів, зокрема під час вивчення іноземних мов.

Застосування новітніх SMART-технологій в процесі вивчення іноземної мови все частіше доповнюють традиційні методи навчання та забезпечують формування базових навичок іншомовного спілкування від усвідомлення власної здатності

виражати свої думки іноземною мовою до навичок та вмінь самостійно вирішувати комунікативні завдання.

У роботі зі SMART-технологіями зростає роль викладача як тьютора, тобто як організатора та координатора навчальної діяльності, який отримує можливість більш гнучко керувати навчальним процесом, враховуючи індивідуальні особливості кожного студента [2].

Серед головних переваг використання SMART-технологій під час вивчення іноземної мови можна виокремити наступні:

- постійне перебування в автентичному мовному середовищі;
- різноманітність освітнього контенту;
- доступ до великих джерел інформації;
- можливості спілкування із зовнішнім світом;
- особистісно-орієнтований підхід до навчання;
- розвиток у студентів вмінь самостійної роботи;
- нові умови для самоосвіти та самовдосконалення;
- співтворчість та співпраця викладача зі студентами; усунення обмежень, притаманних традиційному методу навчання [2].

Як відомо, методика навчання іноземної мови спрямована на комунікативний підхід до навчання, тому головна задача викладача організувати навчальний процес у вигляді комунікації. Для цього йому необхідно знайти таку форму роботи, яка б передбачала процес спілкування в усіх чотирьох видах мовленнєвої ситуації. Реалізувати ці завдання можна під час використання наступних технологій.

Форум – асинхронний інструмент спілкування, що дозволяє вести змістовні бесіди, спонукає студентів до активного використання та розширення свого словникового запасу та розвиває навички письмового іншомовного спілкування, які згодом студенти можуть перенести і в усне мовлення [3].

Вебінар – онлайн-семінар, який надає широкі можливості віддаленого навчання із застосуванням широкого спектра демонстраційних засобів [3]. Цю технологію можна вважати

альтернативою очної зустрічі, без якої донедавна неможливо було увияти вивчення іноземних мов.

Навчальний блог – асинхронний інструмент спілкування викладача зі студентами, через який може відбуватися інтерактивний обмін інформацією між викладачем та студентами; викладач може надавати студентам матеріали для самостійного опрацювання, ресурси для самоосвіти, тощо.

Але слід пам'ятати, що комп'ютер не є механічним педагогом чи його заміником. Він є лише засобом, який розширює освітні можливості задля забезпечення ефективності освітнього процесу та формування ключових компетенцій.

Література

- 1. Вылегжанина Е. А., Мальцева Н. Н.** Использование информационно-коммуникационных технологий в образовательном процессе // Актуальные задачи педагогики: материалы VI Междунар. науч. конф. (г. Чита, январь 2015 г.). – Чита: Издательство Молодой ученый, 2015. – С. 4-6. [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: <https://moluch.ru/conf/ped/archive/146/7072/>
- 2. Герасименко Т. Л., Грубин И. В., Гулая Т. М.** SMART-технологии (вебинар и социальные сети) в преподавании иностранного языка в неязыковом вузе. [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: <https://cyberleninka.ru/article/n/smart-tehnologii-vebinar-i-sotsialnye-seti-v-prepodavanii-inostrannogo-yazyka-v-neyazykovom-vuze>
- 3.** Инновационные технологии обучения иностранному языку в вузе. [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: <https://www.science-education.ru/ru/article/view?id=17983>
- 4. Ставицька І. В.** Інформаційно-комунікаційні технології в освіті. [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: <http://confesp.fl.kpi.ua/node/1103>